

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartałowe rb. 1,50, miesięcznie kop. 60, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednozpłatowy lub jego miejsce: Nadzwyczajnie 1. 50, przed tekstem 1. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najdłuższe ogłoszenie kop. 25. Ogłoszenie treści matry omiameł o 50 proc. więcej. Za dołączenia przepięktych lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Palais de Glace w Częstochowie?

Położenie wojenne.

Wypadki wojenne, pomimo wciąż obiegających prasę pogłosek pokojowych, na poszczególnych częściach wszystkich niemal frontów, znajdują się w okresie wielkiego napięcia. To, co się dzieje obecnie, zarówno pod Verdun, jak i w Tyrolu południowym i na froncie salonicznym, chociaż na pozór zdaje się mieć jedynie poważne znaczenie lokalne, jest jednak bezwątpienia groźną przygrzywką do mających się wkrótce rozegrać przełomowych wypadków obecnej wojny.

Pod Verdun rozgrywa się teraz bodaj najkrwawsze zapasy faktyczne w całej historii wojennej świata. Cały też front zachodni rozbrzmiewa od buczących pod twierdzą tę tysiącznych dział. W Tyrolu południowym, zamierzona na wielką skalę ofensywa austriacka czyni dalsze postępy. W Armenii armia turecka przystąpiła do kontrofensywy przeciwko wojskom rosyjskim. Na Bałkanach, jakby przewidując akcję koalicji, i chcąc jej zapobiedz, wojska niemiecko-bułgarskie zajęły dogodniejsze pozycje, wkraczając jednocześnie na terytorjum greckie. W Azji angielsko-rosyjskie zamiary wojenne skierowane są ku Bagdadowi.

To powszechne podniesienie się działalności wojennej ze strony wszystkich armji walozających nie stoi jednak zupełnie w sprzeczności z ewentualnymi możliwościami pokojowymi, raczej przeciwnie, niemi właśnie może objaśnić należy tę wzmagającą się energję bojową. To bowiem, co jest strategicznie osiągnięciem, stanowi jedyną podstawę realną wszelkich rokowań i umów ostatecznych. I taka podstawa, która przemawia siłą rzeczywistości swojej, nie może być przez żadną ze stron lekceważona. Daje ona bowiem „status“, który, daleki od wszelkich subiektywnych poglądów i zamierzeń, obiektywnie ocenić pozwala całą masę tego, co stanowi dla każdej ze stron straty lub zyski. Jako próbiez, obok tego, uważać jeszcze należy ocenę w poszczególnych armjach tych istotnych sił, która w bliższej, czy dalszej przyszłości będą w stanie osiągnąć zbrojną ręką po to, co dziś zostało utracanem.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 4 czerwca:

Wschodni plac boju.

Bałkański teren walk.

Sytuacja nie uległa zmianie.

Zachodni plac boju.

Anglicy nacierali przeciwko swiatu przez nas zdobytych stanowiskom na południowy-wschód od Ypres; odparliśmy ich całkowicie. Na północ

od Arras i w okolicy trwa walka artyleryjska; wywiadówców angielskich rozproszyliśmy. Wybuchy min, wywołane przez nieprzyjaciela na południowy-wschód od Neuville i St. Vast nie dały żadnych wyników.

Na lewym brzegu Mozy odparliśmy z łatwością natarcie nieprzyjaciela przeciwko pozycjom na zachód od wzgórza 304; zdobyliśmy przytem karabin maszynowy.

Na wschodnim brzegu rzeki, prowadziliśmy wciąż z powodzeniem walki między lasem Caillette i Dam-loup i wzięliśmy znów 500 francuzów; w tem 3-ch oficerów do niewoli oraz zdobyliśmy 4 mitraliezy. Kilka kontrataków nieprzyjacielskich, na zachód od Markireh, odparliśmy.

Bomby lotników nieprzyjacielskich zabiły kilku Belgów, nie przyczyniając strat militarnych. Pod Hollebke działa nasze zestrzeliły angielski statek powietrzny.

Naczelné dowództwo armji.

Komunikat austriacki.

WIEN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 3 czerwca:

Rosyjski plac boju.

Na froncie bessarabskim i na Wołyniu trwają walki armatnie z niezminiejszą gwałtownością. Na poszczególnych punktach odparte były również natarcia piechoty rosyjskiej.

Włoski plac boju.

Wojska nasze odparły silny atak i liczne słabsze natarcia Włochów na Monte Barco.

Również nie udały się ponowne ataki nieprzyjaciela na stanowiska nasze przy kacie granicznym na wschodzie od Maufielle.

Bałkański plac boju.

Spokój.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler.

Feldmarszałek porucznik.

Komunikat rosyjski.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 2 czerwca:

Front zachodni.

Na całym froncie trwa ogień artyleryjski i karabinowy. Dwie z naszych flotyl napowietrznych wykonały napady na miejscowości, położone poza linią nieprzyjacielską. Jedna z tych flotyl, złożona z 6 samolotów, ostrzeliwała oblicę pod Solani (14 kilom. na zachód od Smorgoni); druga, złożona z 14 samolotów, obrzuciła bombami dworzec kolejowy w Maniewiczach, na linii Sarny—Kowel. Pierwsza flotyla rzuciła 48 bomb, druga 66, a pomiędzy niem i bomby niecały pożar.

Pomimo silnego ognia z baterji nieprzyjacielskich, wszyscy lotnicy nasi i wszystkie samoloty powróciły w stanie nieuszkodzonym do miejsc wzlotu.

Front kaukaski.

W kierunku Dżarbekiru odparli-

śmy ogniem naszym natarcie piechoty nieprzyjacielskiej i kawalerji kurdów.

Evakuacja włoska.

„Zeit“ pisze, iż z powodu zagrożenia linii kofejowej Schio—Vicenza przez wojska austriackie, rozpoczęto pośpiesznie przenosić archiwa banków i arsenały do Mantui.

Ameryka w pogotowiu.

Liczbę łodzi podwodnych, przewidywaną przez projekt prawa o budowie okrętów, kongres Stanów Zjednoczonych powiększył przedwczoraj z 20 na 50, dzisiaj zaś podniósł sumę wyznaczoną na cele lotnicze z 2 milionów dolarów na 8 i pół milionów, oraz uchwalił 11 milionów na urządzenie zakładów rządowych do wyrobu płyt pancernych.

Plany Rosji.

„Kölnische Zeitung“ donosi z Kopenhagi:

Po pauzie tygodniowej zaczyna znów przychodzić poczta rosyjska. Obojętnie podają wyjaśnienia zastoi, zdaje się jednak wypływać z rozmaitych wskazówek pism z niejaką pewnością, że wstrzymywanie poczty rosyjskiej stoi w związku z ważnymi wydarzeniami wojennymi w Rosji, co zdaje się potwierdzać i to, że poczta fińska w ostatnich tygodniach mogła bez przeszkód przechodzić za granicę.

Według petersburskich „Birzew. Wied.“ i innych gazet, krąży w Petersburgu liczne wieści co do oczekiwanych wydarzeń, które wiele podniecają zaniepokojenie ludności. Rucho wojsk w bliskości Petersburga potęgują napięcie. Brakuje komunikatów o położeniu pod Rygą i na froncie Dźwiny. Urzędowe doniesienia wojenne podawały w ostatnim czasie alarmujące wieści o powrocie ataków powietrznych Niemców w bezpośredniej bliskości Petersburga. Władze milczą, podsycając tem tylko zdenerwowanie ludności.

Walki w Afryce.

Generał Northey, dowodzący siłami angielskimi, posuwającymi się od południa do niemieckiej Afryki wschodniej, telegrafuje, że wojsko jego zmusiło nieprzyjaciela do opuszczenia Neulangenburga. Wojsko angielskie zajęło miasto i zdobyło tam znaczną ilość amunicji, oraz artykułów żywności wszelkiego rodzaju. Zastępcą nieprzyjacielską, trzymającą się w Name Ma (o 23 mile ang. na północny-wschód od Abercorn), jest otoczona.

Protest rosyjski.

„Dziennik Kijowski“ pisze: Znany ekonomista, prof. Migulina, cieszący się wpływami w sferach rządowych, protestuje przeciw zamiarowi zaprowiantowania Królestwa Polskiego i Litwy drogą, która zastosowana została względem Belgji. Argumenty Migulina są następujące: „Jest rzeczą jasną, że zboże to be-

dzie użyte dla wyżywienia przedewszystkiem samych Niemców. W Belgii możliwa była przynajmniej jakaś taka kontrola, znajdują się tam stale konsulowie amerykańscy, kraj jest mały, gęsto zaludniony, rzec można położony przed oczyma Europy. Polska i Litwa zajmują terytorjum ogromne, miejscami zaludnione bardzo rzadko, wszelka organizacja dozoru nad dostarczaniem zboża ludności miejscowej jest niemożliwa, konsulów amerykańskich tam nie ma, o ile zaś gdzie są — nie są Amerykanami. Dla zaopatrzenia ludności dwudziestomilionowej potrzeba będzie nie dziesiątków, lecz setek milionów pudów zboża (w ciągu roku). Zabezpieczenie Niemiec zbożem dowozowem, byłoby więc doskonale osiągnięte; szanse zniewolenia Niemiec głodem zmniejszyłyby się do zera. Niemcy otrzymająby możliwość dalszego prowadzenia wojny i wygrania kampanji.

Francuzi w Grecji.

Dziennik „Embros” notuje nowy gwałt ze strony francuzów. Gdy wojsko francuskie chciało zająć miejscowość grecką Macsikovo, ludność i żandarmerja stawili opór. Żołnierze francuscy, zająwszy miasto, zmusili mieszkańców do opuszczenia tej miejscowości. Nasępnego dnia artylerja francuska zrównała całe miasto Macsikovo z ziemią.

Oficerowie angielscy w służbie greckiej.

Nowy naczelnik angielskiej marynarki Palmer, przybył do Aten z kapitanem Welsem i porucznikiem Charrellem. Wszyscy trzej mają objąć na rok służbę w marynarce greckiej w charakterze instruktorów.

Zgon.

We Lwowie zmarł w wieku lat 60 *skł. Iwan Franko*.

Z Warszawy.

Wybory do Rady Miejskiej.

W poniedziałek 5 czerwca 1916 r. o g. 9 rano rozpocząć się miało zapisywanie do list wyborców do Rady Miejskiej.

Z zadan polskiego krajoznawstwa.

Jan Prüffer.

(Dalszy ciąg).

Ochrona miejsc pamiątkowych, kurhanów, ruin, zamków, starych kościołów itp. winno się zająć przedewszystkiem. Można bowiem ten lub inny dział krajoznawstwa rozwinąć później, lecz zburzonych zamków, zniszczonych kościołów na nowo nie odbudujemy. Istnieje wprawdzie Tow. Opieki nad zabytkami architektury, lecz właśnie dawe dostarczone przez Tow. Krajoznawcze będą tym materiałem, na którym rzeczony Towarzystwo opierać będzie swoje prace.

Rozejrzyjmy się wokół nas, przejrzyjmy okolice Częstochowy.

O 14 kilometrów na południowy-wschód wznoszą się ruiny Olszyniejskiego zamczyska, nieochroniane, niszczone przez okolicznych mieszkańców. Wprawdzie przed kilkunastu laty, opiekę nad zamczyskami roztoczył rząd rosyjski, lecz opieka, — to była raczej macosza. W jak prędkim czasie w ruinę obracają się zamczyska niech posłużą przykład zamku Ojcowskiego.

Zamek w Ojcowie do 1868 roku był jeszcze nie zniszczony, a dzisiaj to już tylko ślady ruiny. A spowodował to przedewszystkiem brak opieki. Niegdyś liczne, modrzewiowe nasze kościółki przechodziły zaczynają do

historji. Jedne giną w płomieniach, drugie próchnieją, lecz obrzymbia część zostaje niszczoneą umyślnie, podczas wznoszenia nowej świątyni, najczęściej o charakterze stołoty o źle zastoso-wanych łukach gotyckich.

Przykładów naliczyc można wiele.

Pod Ojowem, odległe o 3 kilometry leżą Smardzewice, z pięknym drewnianym kościółkiem. Przed laty kilku powstał projekt zbudowania obse-rniejszego kościoła. I obok wznosi się brzydka, wielka jakby katedra, po wykończeniu której, piękny kościółek uczestnik lepszych czasów, ma być rozebrany. Niekiedy częścio-wo przy przebudówkach zostają zachowane stare kościółki, jak naprz. miało to miejsce w Przyrowie.

Pod Pankami stoi pomnik wzniesiony przez polskich górników 1815 roku, przed kilku laty groził on ruiną, chwilowo był jest jego zapewniony, lecz opieka stała tylko może go zachować trwale.

— 9 —

KRONIKA

Dzisiejsze posiedzenie R. O. na powiat częstochowski.

Dziś we wtorek 6 bm. o godz. 4 po poł. w lokalu Miejskiej Deputacji Żywnościowej odbędzie się posiedzenie Rady Opiekuńczej na powiat częstochowski.

Oziesiejsze zebranie rolnicze.

Dz. 5 we wtorek 6 bm. w sali biblioteki parafjalnej przy kościele św. Zygmunta odbędzie się zwykłe miesięczne zebranie rolnicze, na którym pp. inż. Apanowicz i inż. L. Mońkowski referować będą sprawę budownictwa ludowego.

Oziesiejszy egzamin.

Dz. 5 we wtorek 6 bm. o godz. 3 po poł. na Kursach Handlowych przy Stowarzyszeniu Pracowników Handl. i Przem. m. Częstochowy rozpocznie się egzamin ustny z historii handlu.

Dzisiejsza gościna K. Adwentowicza.

Dziś więc we wtorek w teatrze Paryskim będziemy mieli sposobność usłyszeć po kilkuletniej przerwie jedno z największych polskich artystów dramatycznych Karola Adwentowicza, który nam się ukaże w nieznanym jeszcze w Częstochowie sztuce 'Ad. Rittnera „Don Juan”.

Niewielka liczba pozostałych biletów jest jeszcze do nabycia w cukierni Wł. Jackowskiego.

Zebranie Macierzy Polskiej.

Na piątek 9 b. m. godz. 6 po poł. zapowiedziano pierwsze organizacyjne zebranie ogólne odrodzonej Macierzy Polskiej. Zebranie to odbyć się ma w lokalu Tow. Kredytowego m. Częstochowy.

Z niedzielnych zebrań

W Częstochowskim Towarzystwie Pożyczkowo-Oszczędnym.

Niedzielne ogólne doroczne zwyczajne zgromadzenie reprezentantów Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w drugim terminie zagał o godz. 3 po poł. prezesa zarządu p. Ant. Zboiński, proponując na przewodniczącego obradom p. Stan. Jelowickiego, którego wybór przyjęto przez aklamację i który ze swej strony zaprosił do stołu przydyjalnego pp. mec. Miecz. Kokowskiego, Wład. Grotta, Jana Gorzela i Konst. Sutożyńskiego na asessorów i M. Jurakowskiego na sekretarza.

Na wstępie dr. K. Zawada zainteresował przydyjum co do prawomocności zebrania na co po przemówieniach pp. Stan. Jastrzębskiego i Kaz. Kołakowskiego odpowiedział wyzer-

pująco w sensie twierdzącym prezesa rady p. W. Jabłoński, poczem na wniosek mec. M. Kokowskiego obrady uznano za prawomocne.

Drugim punktem porządku dziennego było odczytanie protokołu ostatniego zgromadzenia reprezentantów, czego dopełnił mec. M. Kokowski.

Punk trzeci porządku obrad przewidywał rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny Towarzystwa 1915. Według sprawozdania tego członków instytucja posiada 6886, kapitału zaś rubli 441,550 20, wobec czego kapitału gwarancja kredytowa T-wa wynosi 4 miliony 415 tysięcy 502 rb.

Członkowie winni są Towarzystwu za 5783 pożyczki sumę rb. 1,510,378, przyczem w roku 1915 nowych pożyczek nie udzielano. Od prolongat rocznych pobierano 8 proc., od hypotecznych zaś 6 proc. Do wygezekwowania zostało 238 pożyczki na sumę rb. 42,026.

Wniosków oszczędnościowych T-wa posiada 6886 na sumę rb. 1,160,047. Całkowity obrót T-wa wynosi za rok 1915 sumę rb. 1,397,755

Co do sprawozdania tego, zdanego przez prezesa A. Zboińskiego, wywiązała się nader ożywiona dyskusja, w ciągu której przemawiali pp. dr. K. Zawada, który krytykował poszczególne pozycje sprawozdania i bilansu tak kasy, jak i lombardu, tudzież w odpowiedzi p. Zawadzie członkowie zarządu pp. J. Dreszer i A. Zboiński, nadto p. K. Kołakowski, widząc zupełne zabezpieczenie należności lombardowych w posiadanych zastawach; L. Sałwacki i mec. M. Kokowski, poruszający sprawę wstawienia do bilansu ceny lokalu, p. Dreszer wyjaśnia, że z pewnych względów nie jest to wskazane.

Po krótkim przemówieniu p. Wł. Łochowskiego przewodniczący stawia pod głosowanie wniosek dr. K. Zawady, ażeby sprawozdanie i bilans zatwierdzić z tem, iż na przyszłość wskazanem jest zamieszczony w bilansie wartości biur Kasy i Lombardu, tudzież procentów od sum wypłaconych z Kasy lombardu. Wniosek ten większością głosów zostaje przyjęty i sprawozdanie i bilans zebrane zatwierdza.

Z kolei na porządek obrad wchodzi 2 projektowane budżety na rok 1916. Sprawę tę wyjaśnia prezesa zarządu p. A. Zboiński. Okazuje się, że Rada projektuje budżet w sumie ogólnej rb. 23,478, Zarząd zaś w sumie rb. 29,000.

Do rozdzwiku tego wciągu dalszej drugiej i chwilami nieco zbyt gorącej dyskusji doszły jeszcze 3 inne normy budżetowe, przy, których omawianiu zabierali głos wielokrotnie pp. W. Jabłoński najpierw szczegółowo motywując pojedyncze pozycje projektu Rady, potem polemizując z dr. Zawadą, który przemawiał za zamknięciem szczegółowego rozpatrywania bilansu i za ryczałtorem zatwierdzeniem, wreszcie za wzięciem za podstawę cyfr z r. 1908 a więc sumy rb. 12,701 z doliczeniem wartości lokalu. Pan Jabłoński chciał się oprzeć na r. 1918.

Po zdecydowaniu wreszcie, iż dyskusja dotyczyła ma ogólnej sumy budżetu, bez wglądania w szczegóły wyłania się sprawa oceny lokalu Kasy i Lombardu. Po wielu przemówieniach, przechodzi wniosek przewodniczącego, który określa wartość lokalu biur Kasy na rb. 2,000 rocznie, zaś biur Lombardu na rb. 1,000.

W ciągu tej dyskusji po kilkakroć zabierają głos pp. dr. Kar. Zawada, Kaz. Kołakowski, mec. M. Kokowski,

J. Zagórski, W. Jabłoński, J. Dreszer, A. Zboiński, Stan. Jastrzębski, Bol. Charłampowicz, Piotr Dębski, Szmerdt P. Więckowski i K. Januszajtis. Najczęściej przemawiali

Zarząd - Rada - i dr. Zawada.

Wreszcie przewodniczący streszcza pięć wniosków dotyczących budżetu, które zyskują podczas głosowania różną liczbę głosów, mianowicie I dr. K. Zawady rb. 21,500 - 16 głosów, II Zarządu rb. 29,000 - 9 głosów, III p. St. Jastrzębskiego rb. 23,000 - 8 głosów, IV p. Szmerdta rb. 27,750 - 8 głosów i V Rady rb. 26,478 - 23 głosy, wobec czego ten ostatni zostaje przyjęty. Suma ta rozumie się wraz z nadwyżką rb. 3,018.18 i z lokalem rb. 3,000.

Z kolei p. W. Jabłoński referuje dalsze wnioski Rady, z których pierwszy, aby mając na uwadze czas wojenny i możliwość nadzwyczajnych, nieprzewidywanych w budżecie wydatków, Zgromadzenie Reprezentantów upoważniło Radę do decydowania o odnośnych wniosków Zarządu do wysokości sumy, nie przekraczającej 10 proc. całego budżetu zgromadzenia odrzuca.

Uważając to popierwsze za utrudnienie powtórnie za wotum nieufności do Zarządu, prezes A. Zboiński składa natychmiast swój mandat, co też wśląd za nim czynią wszyscy pozostali członkowie Zarządu pp. L. Bugajski, L. Mężniski, Heine i J. Ozgowski, a więc wraz z poprzednim p. J. Dreszerem cały zarząd „in corpore“.

Następne wnioski Rady w liczbie pięciu w obawie, aby i Rada wśląd za Zarządem nie podała się do dymisji, reprezentanci przyjęli bez dyskusji jednogłośnie.

Uchwały te brzmią, jak następuje:

1. Aby pozycje budżetowe nie były zamieniane, to jest, aby sumy poszczególne nie były przenoszone z jednego działu do drugiego.

2. Celem ustalenia ściślejszego związku między działalnością Rady i Zarządu, obie połączone Władze Towarzystwa odbywać będą w pierwszym tygodniu każdego miesiąca wspólne posiedzenia dla zaopatrzenia ważniejszych spraw, oraz sprawdzenia ksiątek i rachunków za miesiąc ubiegły. Jednocześnie z wprowadzeniem stałych wspólnych posiedzeń uchyla się obowiązek płatnych delegacji członków Rady na posiedzeniu Zarządu.

3. Mimo, że mandaty reprezentantów w ubiegłym roku wygasły, a warunki, w jakich Towarzystwo pracuje nie uległy zmianie, — za przykładem roku przeszłego nie dokonywają wyboru nowych reprezentantów.

4. Wobec niedoboru, wykazanego w sprawozdaniu za r. 1915, wstrzymać wypłatę udziałów członków Towarzystwa aż do odwołania postanowienia.

5. Wykazany bilansem niedobór z operacji Towarzystwa za rok 1915 w wysokości Rb. 50,688.97 pokryć stopniowo z dochodów lat następujących.

Wreszcie po przemówieniu prezesa Rady p. W. Jabłońskiego, zakończonym po obywatelsku zdaniem „brudną bieliznę pierzyć w domu“ przystąpiono do kartkowych wyborów władz towarzystwa, a więc 2 członków Rady, Zarządu „in plene“ 3 członków i 2 zastępców i 8 członków Komisji Rewizyjnej.

W tem miejscu stropieni stanowczym stanowiskiem Zarządu co do obcej ustąpienia reprezentowemu zanie-

chali obstrukcji, prosząc zarząd o pozostanie u władzy, gdyż jak się wyjaśniło, nie widzą pośród siebie ludzi odpowiedniejszych do kierowania sprawami Towarzystwa. Zarząd jednak przez usta pp. A. Zboińskiego i J. Dreszera, uzasadniających postanowienie, wobec okazanego mu braku zaufania — decyzji swej nie zmienił.

Samo przez się wynikało, że przed przystąpieniem do wyborów skasowano punkt 4 uchwał poprzedniego zebrania reprezentantów, którego mocą władze miały zatrzymać mandaty do końca wojny i dodatkowo dla uniknięcia nacisku uchwalono unieważnić kartki z listą naklejoną, nato miast brać pod uwagę tylko nazwiska pisane.

Po obliczeniu głosów rezultat wyborów okazał się następujący:

Do Rady pp. W. Jabłoński, A. Jung, dr. K. Zawada i Kaz. Kołakowski.

Do Zarządu pp. A. Zboiński, L. Mężniski, J. Dreszer, J. Ozgowski, E. Heine.

Do Komisji Rewizyjnej pp. A. Więciowski, Fel. Dobrucki i E. Wicherura.

Na zebraniu obecnych było 49 reprezentantów poza tem wszyscy obecni w Częstochowie członkowie Rady i Zarządu, przedstawiciele prasy miejscowej tudzież delegaci pokrewnych instytucji, mianowicie pp. Dyr. F. Szaniowski od Tow. Kredytowego m. Częstochowy, J. K. Bugajski od „Naszej Piskarni“, Kędzierski od Tow. Wzajemnego Kredytu dla Przemysłu i Handlu oraz J. Janowski od Stowarz. Rzemieślniczo-Przemysłowego. fig. **Z zebrania handlowców.**

W niedziele o g. dz. 3-jej po poł. w sali Straży Ogniowej odbyło się zebranie Stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Częstochowy. Zagał je prezes Jakub Kon, proponując na przewodniczącego p. R. Zipla, który zaprosił na asesorów pp.: W. Malikowskiego, St. Gembarszewskiego, dyr. G. Kohna i Tempła; pióro trzymał p. Goliński. Wyór ten zebrani przyjęli z uznaniem.

Jeden z obecnych zwrócił się do zarządu z zapytaniem, czemu prócz przedstawicieli prasy polskiej nie zaproszono delegata redakcji „Czestochower Tageblattu“. Na to odpowiedział członek zarządu p. Szeinwechsler, że przedstawiciel wspomnianej gazety p. Feiglowicz na ostatnim zebraniu wychdził z roli sprawozdawcy pisma i zachowywał się nętaktownie. P. Katz imieniem grupy umiarkowanej zaproponował zapraszać na zebrania prócz przedstawicieli prasy polskiej delegata pisma żydowskiego. Większość zebranych wypowiedziała się za wnioskodawcą.

Sprawozdanie z ostatniego ogólnego zebrania odczytał p. Szpiro. Pan Adolf Rosenberg prosił o wniesienie do protokołu, że proponował zakupno ksiątek; p. Goldwasser przemawiał w sprawie angielskiej roboty. P. R. Federman, wobec tego, że nie włada dobrze językiem polskim, prosi o pozwolenie mówienia w żargonie, na co energicznie odpowiedział przewodniczący p. Zippel, że w tym języku obrad prowadzić nie będzie. P. Federman w bardzo długiej przemowie krytykował działalność zarządu, kończąc słowami, „niech wie Częstochowa, niech wie Polska cała, że nie jesteśmy zadowoleni z komisji rozjemczej“. Odparł te zarzuty p. D. Szeinwechsler.

Pan Jakub Kon prosił poddać pod głosowanie działalność komisji rozjemczej P. R. Federman jest zdania, że Stow. prócz działalności kulturalnej i założenia sklepu nie zdołało nic; „w sprawie tej przemawiali pp.: Federman, J. J. Kohn, Fajman i D. Szeinwechsler.

Przy rozpatrywaniu bilansu wyłoniła się humorystyczna dyskusja, z której wynikło, że nieomal wszyscy zebrani są doskonałymi buchalterami. (dok. nast.)

Skład osobisty Sekcji Opieki nad młodzieżą i dziećmi.

Do składu osobistego Sekcji wchodzi: od Tow. Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi ks. kan M. Fulman i pp. M. Jurakowski i J. Grabowski oraz od Rady Opiekuńczej okręgowej ks. kan M. Nawrocki, J. Cygański i Austen

Ofiara.
Od p. Jana Smolarkiewicza, b. nauczyciela arytmetyki w I Polskim Gimnazjum w Częstochowie, bawiącego w Bautzan in Sa. otrzymaliśmy dla głodnych dzieci przekazem mk. 100, które przeznaczamy w połowie na herbaciarnie szkolne, w połowie zaś na sekcję przeciwbęzraczą.

4 Huty „Częstochowa“.
W tych dniach uruchomiona chwalowo zostanie walcownia żelaza Huty „Częstochowa“. Produkcja żelaza trwać będzie tylko do czasu wyrobienia znajdującego się na placu materiału surowego. Dotychczas przyjęto do pracy 150 robotników.

Nie chcą pszennej maki.

Członek zarządu Stow. Spożywczego w Rakowie p. S. K. odmówił Centralnemu Komitetowi Żywnościowemu przyjęcia kuracyjnej maki pszennej, żądając wzamian wydania o tyle więcej żytniej. Zwraca się uwagę zarządu, iż krok ten nie jest bynajmniej zwrotem ku lepszemu, gdyż chory dajmy na to na katar żołądka nie będzie spożywał chleba razowego choćby nawet... w podwójnej ilości miał możliwość otrzymywać.

Kradzieże.
Antoni Dymalczyk, zamieszkały na Starym Stradomiu zawiadomił I komisariat, że nieznanymi sprawcami skradł mu czarny rower, wartości rubli 40.

We wsi Kalej niewiadomi sprawcy uprowadzili ze stajni konia karego o wytartej szersci na prawej tylnej nodze.

NADESLANE.

Wobec przewidywanego braku węgla Miejska Deputacja żywnościowa zwraca się do mieszkańców miasta Częstochowy aby zaopatrywali się w większe zapasy węgla już teraz. Dla uprzyświeśnienia nabycia większych ilości po możliwie niskiej cenie (rb. 1.85 — M. 3.24 za korzec) Miejska Deputacja żywnościowa otrzymywać będzie w dalszym ciągu węgiel na rampie st. Częstochowa, na który zamówienia przyjmuje w godzinach biurowych“.

Licytacja w lombardzie.

We środę 14 czerwca rozpoczyna się kilkudniowa licytacja fantów niewykupionych i nieprolongowanych mimo upłynięcia terminu w lombardzie przy ul. Strażackiej, o czym uprzedzamy zainteresowanych.

Ze szkół.

W zakładzie naukowo-wychowawczym Z. Garzdeckiej i J. Steinbok egzamina przedwakacyjne dla nowo-wstępujących uczennic odbywają się od 2-go do 21 czerwca włącznie, od g. 10 rano do 1 po połud. Uczeń, które z pewnych przedmiotów okazały się nieprzygotowane, będą mogły złożyć dopełniający egzamin z tych przedmiotów po wakacjach, nie po-

Teatr „ODEON” ul. P. Marji

Program od czwartku 1 do środy 7 Czerwca 1916 r.
Bądź ostatnią nowością sensacyjną!

Katastrofa

Wybitny dramat sensacyjny w 8-ch częściach, osnuty na tle strasznej katastrofy kolejowej w Amoryce.

Niezwykła Sensacja!

Maks Linder zyjel...

I wystąpią w „Odeonie” w swej najnowszej kreacji:

„Przed tęciową nie uciekniesz”

Znakomita komedia w 2-ch częściach, w której słynny, nieporównany humorysta przeszedł samego siebie.

Lizbona i Oporto (z natury)

Gry (fantazja)

wtarzając egzaminu z przedmiotów, z których zdadzą obecnie.

Z początkiem roku szkolnego w programie zakładu wprowadzone będą zmiany, mające na celu wyższy rozwój umysłowy ucznia (między innymi wykładany będzie język łaciński).

Zakładem kierować będzie p. T. Busz. Kierunek więc zakładu pozostanie ten sam, przyswlecać mu będą te same ideały, cechować ta sama dbałość, w jak najwyższy poziom umysłowy i jak największe dobro moralne ucznia.

Przy zakładzie jest internat, w którym zapewnia się uczniom troskliwą i serdeczną opiekę.

Uboj świni i wyrób wędlin.

W okresie od 1 czerwca do 1 października zakazany jest wszelki prywatny ubój świni w domach, z wyjątkiem wypadków, jeśli na to pozwoli p. Naczelnik powiatu.

Również zakazany jest w tym czasie wyrób trwałych kiszek, kielbas, sianiny, szynki i wędlin.

Oszust.

Pewien mężczyzna, w wieku lat 40—50, o twarzy podłużnej, o czerwonym długawym nosie, z wąsem średnio-wielkim ciemno brunatnym, ze stojącymi włosami ciemno-blond, ubrany w ciemny żakiet, pod którym nosi niebieską bluzę, dalej w czarną wysoką polską czapkę futrzaną, jasno żółtą chustkę na szyi, buty z cholewami i ówiekami, jakający się ockolwiek, występował w kwietniu 1916 r. w okolicy Siewierza i Koziegłów jako kupiec a także jako lekarz i w ludzi, wypisując dla zwierząt i ludzi recepty, różne sumy pieniędzy. W pewnym przypadku nazwał się Janem Całką z Nierady, w innych przypadkach podawał, że był lekarzem w Warszawie; w pewnym miejscu pozostawił Mszał rzymski (Missale Romanum).

Repertuar.

Dziś we wtorek:

Paryski — „Don Juan”, komedia w 3 aktach T. Rittnera, występ K. Adwentowicza

Odeon — Obrazy kinematograficzne

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji (I Aleja) Nr. 8.

Choroby zębów i jamy ustne, wrywanie zębów bez bólu. Piombry i zęby sztuczne bez podniebienia. Przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 wiecz.

Wózek sportowy dziesiny na kółkach gumowych w dobrym stanie kupię. Adresy do Gońca dla F. 379

Mebel bambusowy w dobrym stanie kupię. Oferty sub „Mebelki” w Administracji Gońca.

Zgubiono kwit lombardu Kasy Pożyczkowo Oszczędnościowej Nr. 23-33. 384

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Wtorku 6-go do Piątku 10-go Czerwca 1916 roku.

Tylko dla dorosłych!

NIEPRAWY SYN

czyli Das Pintele Jid

Dramat z życia żydowskiego w 4-ch częściach.

Dzień wypłaty (komiczne) | Kwiaty i owoce w Nicei (nat.)
Przeprowadzka p. Wetawiańskiego (komedia)

Nowości!

NA SCENIE!

Nowości!

Oj! te tęciowe!

Farsa 1-ym akcie Tomaczył Bernatowicz.

Uwaga: Z powodu wynajęcia sali kinematograficznej przedstawienia odbywać się będą codziennie od godziny 3-jej po południu do godziny 7-jej wieczorem.

NOWA SZKOŁA

Za pozwoleniem Władz odnoszących powstaje w Częstochowie od roku szkolnego

8 kl. Gimnazjum Realne Męskie

(z łaciną) pod kierunkiem ks. dr. Stanisława Kronenberga.

Przy Gimnazjum prowadzony będzie internat, zapewniający pomoc w naukach i troskliwą opiekę. — Narazie otwarte będą klasy: wstępna, I i II, a wyższe stopniowo corocznie. — Opłata we wst. 60 rs., w I-70 rs. w II-80 rs. Egzamin wstępny dla uczniów, nie posiadających odpowiednich świadectw szkolnych, — 20 czerwca b. r.

Kancelaria Gimnazjum dla zapisu uczniów otwarta codziennie przy ulicy Szkolnej № 10 g. 6—8 po poł. (w dawnym lokalu Lutni).

ZARZĄD

Gimnazjum T-wa Opieki Szkolnej

zawiadamia, że egzaminy przedwakacyjne dla nowowstępujących rozpoczną się we wtorek dnia 13 go czerwca — do klas wstępnej i I-jej o godzinie 8 i pół rano, do klas pozostałych o godzinie 3-jej po południu.

Podania z załączeniem metryki urodzenia i świadectwa szczepienia ospy przyjmuje Kancelaria Gimnazjum do dnia 10 czerwca w godzinach od 8 i pół do 2-jej po południu Plan egzaminów jest wywieszony w przedsiönku Gimnazjum:

Chrześcijańskie Biuro

Sztrobla i K. Krupskiego

w Częstochowie ul. Panny Marji (I Aleja) № 36.

Prośby do wszelkich instytucji
Tłomaczenia w różnych językach
Korespondencja handlowa

Wiedeńska Fabryka

Słomkowych Kapeluszy

Strazacka 8 (Mikołajewska)

Zawiadamia niniejszem Sz. Klientelę że od 1 Czerwca r. b. rozpoczyna sprzedaż detaliczną po cenach fabrycznych.

Na składzie wielki wybór kapeluszy najnowszych fasonów.

PRACOWNIA

Sukien damskich i dziecięcych

„WIKTORJI”

ul. Panny Marji № 52 m. 5. II p.

przyjmuje do szycia bieliznę.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie

ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.

przyjmuje codziennie

od 9—1 i od 3—7 wieczorem.

Doktor

PAWEŁ BRONIATOWSKI

Częstochowa, Nowy-Rynek № 8.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł. Pano od 12—1 po poł.

Prenumeraty Pism miejscowych, krajowych i zagranicznych z odnośnikiem do domu przyjmuję w każdym czasie Kantor Pism ul. Panny Marji № 24 (róg Teatralnej).

Osoba poszukująca mieszkania umiarkowanego na letnie miesiące na parterze szóstego piętra na ul. Teatralnej pod Nr. 1.